

МОТИВИ

към проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-18 от 2006 г. за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в търговските обекти, изискванията към софтуерите за управлението им и изисквания към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин (Наредба № Н-18/2006 г.)

Предложените промени в Наредба № Н-18/2006 г. произтичат от измененията и допълненията в Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) и имат за цел да регламентират основните правила за регистрирането и отчитането на продажбите, извършени чрез електронен магазин от лица, които приемат неприсъствени плащания с дебитна или кредитна карта вкл. изискванията към лицата, формата и съдържанието на документа, който се издава, както и редът и условията за предаване на информация и данни за продажбите към НАП.

При продажби/доставки по които се извършват плащания с кредитна или дебитна карта до изменението в ЗДДС, нормативната уредба изискваше регистрирането и отчитането им да се осъществява единствено чрез издаване на фискален или системен бон. Делът на търговията, осъществявана чрез електронен магазин, нараства непрекъснато. Характерният и най-често използван начин на плащане при този вид търговия е неприсъствено плащане чрез дебитна или кредитна карта. Извършването на продажби по електронен път има определени особености, което именно налага създаването на специфична нормативна уредба, отразяваща в най-голяма степен начина на функциониране на електронните магазини.

Според икономическите оператори, досегашната уредба създава предпоставки за ограничаване на неприсъствените плащания с дебитна или кредитна карта. В преобладаващата си част разбиранията на бизнеса са, че неприсъствените плащания чрез дебитна или кредитна карта биха могли да бъдат приравнени на плащанията чрез доставчици на платежни услуги, които са освободени от издаване на фискална касова бележка (директен дебит, кредитен превод и наличен паричен превод). Това разбиране произтича от идентичното техническо протичане на процеса по извършване на плащането.

От друга страна обаче, неприсъствените плащания с дебитна или кредитна карта не могат да бъдат обвързани с направените покупки, тъй като не се посочва основание за плащане. В извлечението за плащането всеки клиент може да види само, че е направил трансакция към търговеца в определен размер. Затруднението се състои в липсата на обвързка между плащането и насрещната престация по сделката при неприсъствените плащания. Въпреки задълженията на платежните оператори да идентифицират и познават своя клиент, с оглед данъчно-осигурителния контрол, стои въпросът със създаването и поддържането на надеждна одитна следа, свързваща финансовата операция и доставката на конкретни стоки или услуги.

Предвид установените затруднения е сформирана работна група съвместно с представители на Българска народна банка, Комисията за защита на потребителите, Асоциацията за електронна търговия, доставчици на платежни услуги, платежни системи, браншови и работодателски организации, организации представляващи разработчиците на софтуер, дистрибуторите, производителите и вносителите на фискални устройства, и др. и е изготвен анализ на възможностите за алтернативно регистриране и отчитане на продажбите в сектор „електронна търговия“.

С оглед на това, че неприсъствените плащания са проследими и прозрачни, и въз основа на анализа се предлага да бъде създаден алтернативен ред за регистриране и отчитане на продажбите, по които плащанията са извършени неприсъствено чрез дебитна или кредитна карта. С оглед осъществяване на ефективен данъчно-осигурителен контрол, целта е да бъде осигурена надеждна одитна следа.

Предложеният алтернативен ред, както е посочено по-горе, се предлага в отговор на заявено желание от страна на икономическите оператори, осъществяващи търговия чрез електронен магазин, и не представлява допълнителна административна или финансова тежест за тези лица. Избирайки да прилагат този ред, за лицата ще отпадне задължението за използване на фискално устройство.

В тази връзка с предложения проект за изменение и допълнение на Наредба №18 се предлагат следните основни групи промени:

1. Промени, произтичащи от разпоредбата на чл. 118, ал. 3а от ЗДДС

1.1. Изисквания към лицата

С проекта се предлага лице, което извършва продажби на стоки и/или услуги чрез електронен магазин, да регистрира и отчита продажбите вместо с фискален или системен бон чрез документ за регистриране на продажбата, който не е издаден от ФУ или ИАСУТД, когато по продажбата е извършено неприсъствено плащане с кредитна или дебитна карта и при условие, че са изпълнени едновременно следните условия:

- софтуерът/софтуерите за управление на продажбите отговаря/т на изисквания определени с проекта на наредба;
- за продажбите, извършвани чрез електронния магазин лицето приема неприсъствени плащания, извършвани с кредитна и дебитна карта и не приема други плащания изискващи издаването на фискален/системен бон и
- чрез софтуерът/софтуерите не се управляват други продажби, извън извършваните чрез електронния магазин.

Изискванията предвиждат лицето да осигури еднозначна идентификация на всяка продажба от всеки електронен магазин, както и задължително да предостави по електронен път на клиента издадения документ за регистриране на продажбата при извършване на плащането. Предлага се задължение за лицата, извършващи продажби на стоки и/или услуги чрез електронен магазин, за всеки месец да подават към НАП данни.

1.2. Подаване на информация при вписване на електронния магазин в списъка на НАП

За да могат да се ползват от предложения нов ред за регистриране и отчитане на продажбите лицата следва да подават допълнителна информация относно електронния/те магазин/и за:

- методите на плащане, предлагани от електронния магазин;
- доставчиците на платежни услуги, с които има сключен договор за предоставяне на виртуален ПОС;
- платежните сметки, по които получава плащания от продажбите на стоки или услуги, включително тези, с които е виртуалният ПОС;
- изпълнението на изрични условия за идентификация на всяка поръчка и за пълна и точна информация относно извършваната продажба.

1.3. Специфични изисквания към платежните сметки, по които постъпват неприсъствените плащания

Съгласно проекта, ползването на алтернативната възможност за издаване на друг документ, регистриращ продажбата се допуска при условие, че задължените лица приемат неприсъствено плащане с кредитна или дебитна карта само по платежни сметки в банки и/или други доставчици на платежни услуги с титуляр задълженото лице. Сметките могат да бъдат при доставчик на платежни услуги, установен на територията на ЕС или държава, с която Република България има сключена СИДДО, включваща клауза за обмен на банкова информация. Освен това, сметките трябва да са свързани с използваните от задължените лица виртуални ПОС, предоставени на лицето от доставчика на платежни услуги, при който е разкритата сметката.

1.4. Изисквания към документа, регистриращ продажбата

Издаваният документ за регистриране на продажбата трябва да бъде четим и да съдържа най-малко следните реквизити:

1. наименование, номер и дата на документа.
2. данни за задълженото лице;
3. уникален номер на клиентската поръчка в електронния магазин;
4. номер на виртуалния ПОС, чрез който е извършено плащането;
5. референтен номер на финансовата транзакция;
6. наименование на стоката/услугата, код на данъчна група, количество и стойност по видове закупени стоки/услуги, единична цена, обща сума за плащане и начин/и на плащане;
7. двумерен баркод (QR код)

Допуска се когато за продажбата е издадена фактура, да не се издава горепосочения документ, ако във фактурата се съдържат данните по т. 3-7.

Във връзка с регламентирания нов вид документ и с оглед широко използваните търговски практики при плащане чрез доставчик на платежни услуги на комунални и други абонаментни услуги и при внасяне на пари по платежна сметка чрез дебитна или кредитна карта при определени условия, се предлага на клиента да се предоставя документ, съдържащ най-малко информацията по т. 1-6.

1.5. Задължение за предаване на информация в НАП

За лицата, избрали да регистрират и отчитат продажбите, чрез предлаганата алтернативна възможност се предвижда задължение ежемесечно да подават към НАП стандартизиран одиторски файл за всички извършени чрез електронния магазин продажби. Информацията ще се подава до 15-о число на месеца, следващ месеца за който се отнася по електронен път по ред, определен от изпълнителния директор на НАП.

2. Промени, произтичащи от промяната в разпоредбата на чл. 118, ал. 3 от ЗДДС

С предложената редакция разпоредбите на наредбата, касаещи регистрирането и отчитането на продажби чрез автомати на самообслужване се привеждат в съответствие с промяната в чл. 118, ал. 3, изречение второ от ЗДДС. Съгласно промяната, в случаите на продажби на стоки или услуги, които се предоставят от автомати на самообслужване с електрическо захранване и които се регистрират и отчитат чрез фискални устройства, вградени в автоматите на самообслужване, с изключение на услуги по обмяна на валута, фискалният бон, регистриращ продажбата, може да се визуализира само на дисплей, без да се издава хартиен документ.

С оглед на това с проекта се предвижда освен услугите с развлекателен характер, и други услуги, предоставяни чрез автомати на самообслужване, да могат да се регистрират и отчитат чрез визуализиране на дисплей. Предложението обхваща всички услуги, които се предоставят от автомати на самообслужване с електрическо захранване, като изрично се изключва предоставянето на услуги по обмяна на валута чрез автомат за обмяна на валута.

С цел да не се допуска извършване на продажби без същите да са регистрирани и отчетени чрез ФУВАС се предлага при прекъснатата връзка между автомата на самообслужване и фискално устройство, вградено в автомат на самообслужване (ФУВАС), лицата да не могат да регистрират и отчитат продажби на стоки/услуги чрез автомат на самообслужване с електрическо захранване.

3. Други промени

3.1. Предлага се въвеждане на допълнителни задължения при изпитване на фискални устройства/ИАСУТД от междуведомствената комисия

Предлага се при изпитване на ФУ/ИАСУТД междуведомствената комисия да съставя протокол с форма и структура, определени със съвместна заповед на председателя на БИМ и изпълнителния директор на НАП. Предложението има за цел, в протокола да се записват констатациите на комисията при изпитване на устройствата/системите с оглед информираност на лицата.

3.2. Прецизират се текстовете, касаещи функционалните и техническите изисквания към ИАСУТД

С цел единно, ясно и точно тълкуване на разпоредбите, касаещи функционалните и техническите изисквания към ИАСУТД се прецизират. Също така се предоставя възможност лицата, използващи ИАСУТД да издават дебитни известия през тези системи.

3.3. Предлага се удължаване на срока за лицата, използващи интегрираните автоматизирани системи за управление на търговската дейност (ИАСУТД) за привеждане в съответствие с изискванията на наредбата

В хода на доработване на съществуващите и разработване на нови ИАСУТД, се установява, че предвидените срокове са недостатъчни по отношение изпълняване изискванията на наредбата за предаване на данни от всяка извършена продажба. Причина за това е наличието на множеството специфики във вида и организацията на стопанската дейност на дружествата, които използват или възнамеряват да ползват ИАСУТД за регистриране и отчитане на приходите от продажби на стоки и услуги. С оглед комплексния характер на процесите по разработка и необходимото време за изпитване и одобряване на ИАСУТД, се предлага срокът да се удължи до 31 март 2020 г. , при условие, че до 31.01.2019 г. лицата са подали в НАП и Българския институт по метрология изискуемите документи за изпитване на ИАСУТД.

3.4. Промени, касаещи електронните системи с фискална памет (ЕСФП)

Предлага се създаването на специален ред за работа на ЕСФП в условията на текущ ремонт на търговски обект, в случаите когато е необходимо да бъде извършено преместване на системата (в цялост или на отделни компоненти).

Също така във връзка с осъществяването на последващ анализ и данъчен контрол в обекти за търговия/зареждане на течни горива, в които се извършват зареждания на пропан-бутан в бутилки за битови нужди от електронни везни са прецизирани текстовете на наредбата. Предвижда се възможност при подаване на регистрационни данни към сървъра на НАП от ЕСФП, да бъде подадена и информация за използваната електронна везна в обекта. Предлагат се текстове във връзка с подаване на данни за документални доставки от ЕСФП към сървъра на НАП.

3.5. Промени, касаещи лицата извършващи сервизно обслужване и ремонт

С цел улесняване на лицата, получили разрешение от БИМ за извършване на сервиз на ФУ/ИАСУТД, както и лицата, извършващи сервиз на средства за измерване, включени в състава на ЕСФП да подават уведомления за предстоящ и извършен ремонт, се предлага възможност за подаване на данни във файл с формат XML.

Предложеният проект на наредба не въвежда изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз. Не се транспонират норми от европейското законодателство и не се приемат мерки по прилагането на регламенти.

Предложените промени в наредбата няма да доведат до допълнителни разходи за бюджета на Национална агенция за приходите. Предложеният проект на акт няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет.